

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN KINH TẾ DU LỊCH BIỂN TẠI QUẢNG BÌNH TRONG BỐI CẢNH MỚI

NGUYỄN THỊ HƯƠNG LIÊN

Cùng với sự phát triển kinh tế - xã hội, du lịch Việt Nam đã có những bước phát triển mạnh mẽ, ngày càng đóng góp quan trọng cho nền kinh tế. Phát triển du lịch trong những năm qua góp phần thay đổi diện mạo kinh tế - xã hội tại nhiều địa phương, điển hình như tỉnh Quảng Bình. Năm bắt được xu thế và lợi thế phát triển du lịch biển, trong những năm qua, tỉnh Quảng Bình đã đẩy mạnh đầu tư phát triển du lịch, đặc biệt là đầu tư phát triển du lịch biển. Nhờ đó, phát triển du lịch biển tại Quảng Bình những năm qua đã có nhiều kết quả tích cực, đóng góp quan trọng cho sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Từ khóa: Quảng Bình, kinh tế du lịch, du lịch biển, hoạt động kinh doanh

SOLUTIONS TO DEVELOPE MARINE TOURISM IN QUANG BINH PROVINCE IN THE NEW CONTEXT

Nguyen Thi Huong Lien

Along with fast socio-economic development, Vietnam's tourism has made positive progress that increasingly contributes to the economy. Tourism development in recent years has contributed to changing the socio-economic appearance in many provinces such as Quang Binh. Catching up the trend and advantages of marine tourism, Quang Binh province has encouraged investment in tourism especially investment in marine tourism. Therefore, marine tourism in Quang Binh has experienced various positive results in recent years making important contribution to the local socio-economic development.

Keywords: Quang Binh, tourism economy, marine tourism, business activities

Ngày nhận bài: 10/8/2020

Ngày hoàn thiện biên tập: 4/9/2020

Ngày duyệt đăng: 11/9/2020

Thực trạng phát triển dịch vụ, du lịch ven biển của tỉnh Quảng Bình

Quảng Bình có hệ thống giao thông đường bộ, đường sắt và đường thủy nối với các tỉnh, thành trong cả nước. Tuyến đường quốc lộ 1A đi qua Quảng Bình luôn được đầu tư nâng cấp đã và đang phục vụ đắc lực. Tuyến đường sắt xuyên Việt chạy qua Quảng Bình

đang hoạt động hiệu quả. Hệ thống đường thủy với những cảng lớn như: Cha Lo, Gianh, Nhật Lệ, Hòn La... góp phần phát triển kinh tế hàng hóa, giao lưu kinh tế trên địa bàn Tỉnh.

Tại Quảng Bình, cơ sở lưu trú phục vụ du lịch ngày càng được xây dựng, cải tạo nâng cấp, từng bước đáp ứng tiêu chuẩn chất lượng phục vụ ngày càng cao. Nhằm khai thác tốt tiềm năng du lịch, bên cạnh việc chủ động chuẩn bị cơ sở hạ tầng, Quảng Bình chú trọng đẩy mạnh cải cách hành chính, xây dựng môi trường, chính sách đầu tư thông thoáng, đón các nhà đầu tư.

Tính đến năm 2019, Quảng Bình có 370 cơ sở lưu trú du lịch. Trong đó, có 02 khách sạn đạt tiêu chuẩn 5 sao, 05 khách sạn đạt tiêu chuẩn 4 sao, 10 khách sạn 3 sao, 19 khách sạn 2 sao, 14 khách sạn cùng hệ thống làng du lịch, biệt thự, nhà nghỉ, nhà trọ, căn hộ cho thuê... với khoảng 5.200 buồng, 10.200 giường. Ngành Du lịch Quảng Bình ghi nhận hiện có 36 đơn vị lữ hành đăng ký hoạt động, gồm 10 đơn vị lữ hành quốc tế và 26 đơn vị lữ hành nội địa; 20 nhà hàng được công nhận đạt chuẩn phục vụ khách du lịch và 15 khu, tuyến, điểm tham quan du lịch được du khách trong nước, quốc tế lựa chọn và đánh giá cao; hơn 30 xe điện phục vụ khách tham quan và City tour.

Đến với Quảng Bình, du khách sẽ được thưởng thức các món ăn ngon nổi tiếng của địa phương, đặc biệt là với du khách nước ngoài. Trong hệ thống các nhà hàng cũng có những đầu bếp giỏi, những nghệ nhân nấu ăn lành nghề với cách pha chế, nấu nướng truyền thống, giữ được những hương vị quen thuộc của các món sản đặc sản của Quảng Bình. Ngoài ra,

vấn đề vệ sinh an toàn thực phẩm và đồ uống ở các cơ sở ăn uống trong thời gian gần đây cũng được quan tâm thích đáng.

Các hình thức vui chơi giải trí ven biển ở Quảng Bình rất đa dạng và phong phú, có thể phân theo những nhóm cơ bản như: Các hình thức vui chơi giải trí trên mặt đất: trò chơi điện tử, ô tô điện, đua xe, cầu trượt...; Các hình thức vui chơi giải trí: Lướt sóng, lướt ván, thuyền buồm, xe đạp nước, mô tô nước, cầu trượt nước, đua thuyền, công viên biển, lặn biển, săn bắt cá; tàu lượn, nhảy dù, khinh khí cầu, đu quay, lễ rước, lễ cầu ngư, múa rối, hát ru, hò chèo cạn... Trong những năm gần đây, việc đầu tư xây dựng các khu vui chơi giải trí tổng hợp đã được các nhà đầu tư tại Quảng Bình quan tâm phát triển.

Với những tiềm năng du lịch biển dồi dào, trong năm 2019, lượng khách du lịch đến Quảng Bình phần lớn để trải nghiệm và tham quan các hoạt động du lịch ven biển, hàng động đạt khoảng 5 triệu lượt, tăng 28% so với năm 2018, trong đó khách quốc tế ước đạt 270.000 lượt, tăng 35%. Tổng thu từ khách du lịch ước đạt 5.570 tỷ đồng, tăng 28%. Điều này cho thấy những nỗ lực của tỉnh Quảng Bình trong thúc đẩy phát triển du lịch biển trong những năm qua.

Bên cạnh sự phát triển và những đóng góp vào kinh tế địa phương, du lịch biển Quảng Bình còn tồn tại một số hạn chế sau:

Thứ nhất, Quảng Bình hiện tại đang thiếu các trung tâm thương mại, các khu vui chơi giải trí ven biển, các hoạt động thể thao ven biển... đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của khách du lịch. Các hoạt động kinh doanh dịch vụ, du lịch ven biển còn chưa được đẩy mạnh và thiếu đồng bộ trong tổng thể chung.

Thứ hai, do đặc điểm đường bờ biển dài và dàn trải nên việc triển khai công tác giữ gìn an ninh, vệ sinh môi trường biển và quy hoạch các khu vực tắm an toàn ở các bãi biển tại Quảng Bình vẫn còn những hạn chế nhất định. Bên cạnh việc mang lại việc làm, thu nhập cho một bộ phận cư dân thì số lượng khách sạn mọc lên quá nhanh không theo quy hoạch đã gây nhiều phiền toái cho người dân khu vực ven biển như: nguồn nước sinh hoạt trở nên khan hiếm, ô nhiễm môi trường biển ngày càng lan rộng... Việc các nhà đầu tư gom đất xây dựng khách sạn đã và đang gây quá tải đối với hệ thống xử lý nước thải của vùng lân cận.

Thứ ba, nguồn nhân lực chưa đáp ứng yêu cầu để triển khai các hoạt động du lịch nói chung và du lịch gắn với biển đảo nói riêng. Thêm vào đó, cán bộ quản trị kinh doanh du lịch chưa được đào tạo chuyên sâu,

đội ngũ nhân viên du lịch theo kiểu hộ gia đình là chủ yếu nên thiếu tính chuyên nghiệp và kỹ năng nghề chưa thuần thục. Do tính mùa vụ trong du lịch biển khá cao nên phần lớn ở mùa thấp điểm, rất nhiều lao động ở các doanh nghiệp nhỏ chuyển sang những ngành nghề khác, gây ảnh hưởng lớn đến chất lượng lao động về lâu dài.

Thứ tư, hoạt động truyền thông, quảng bá du lịch biển vẫn còn hạn chế về chất lượng và hiệu quả. Các doanh nghiệp của Quảng Bình đa phần chưa thấy được lợi ích từ việc quảng bá, do đó sự liên kết giữa các doanh nghiệp và các cơ quan nhà nước trong hoạt động này còn yếu.

Giải pháp phát triển hoạt động kinh doanh dịch vụ, du lịch ven biển

Nhằm tạo ra các sản phẩm du lịch và dịch vụ cao cấp độc đáo, đặc thù theo từng vùng, miền của tỉnh gắn với tài nguyên du lịch biển đảo, có chất lượng và uy tín cao trên thị trường du lịch trong nước và ngoài nước, các hoạt động kinh doanh dịch vụ ven biển của tỉnh Quảng Bình cần phát huy tối đa các lợi thế để phát triển tổng hợp du lịch biển - núi - hải đảo với văn hóa vùng miền và truyền thống lễ hội trên địa bàn của Tỉnh. Đây là ưu điểm lợi thế mà các tỉnh và vùng miền khác không có hoặc có nhưng không thể đạt được tiêu chí chung như Quảng Bình. Để làm được điều này, cần thực hiện các giải pháp như sau:

Một là, tiến hành nhiều hoạt động quảng bá du lịch biển đảo.

Công tác quảng bá, xúc tiến du lịch tốt không chỉ mang lại hiệu quả ở góc độ thu hút khách du lịch mà còn là cơ hội tìm kiếm thị trường, học tập kinh nghiệm và cách thức quảng bá, xúc tiến du lịch trong tình hình mới. Để phát huy tốt hiệu quả của việc quảng bá du lịch, Quảng Bình cần tiếp tục đẩy mạnh công tác quảng bá, xúc tiến du lịch sâu rộng đến thị trường trong và ngoài nước như tổ chức lễ hội truyền thống, giới thiệu văn hóa ẩm thực, tổ chức sự kiện trên biển...

Hơn nữa, đẩy mạnh phối hợp với các đơn vị làm phim về du lịch Quảng Bình để quảng bá hình ảnh, sản phẩm du lịch và những giá trị văn hóa tiêu biểu của tỉnh trên các kênh truyền hình, các trang web du lịch... Trang thông tin điện tử du lịch Quảng Bình cần cập nhật tin, bài bằng tiếng Anh về các điểm tham quan du lịch biển, các sản phẩm du lịch đặc sắc của Quảng Bình. Đặc biệt, đẩy mạnh xúc tiến việc quảng bá du lịch trên các kênh truyền hình trong nước và quốc tế, trên các website về

du lịch lớn trên thế giới như TripAdvisor, Airbnb, HomeAway... và các trang mạng xã hội: Facebook, Twitter, Instagram, Youtube...

Hai là, tăng cường nguồn vốn đầu tư vào phát triển các chương trình, dự án kinh doanh dịch vụ ven biển.

Tăng cường nguồn vốn đầu tư xây dựng các công trình hạ tầng là giải pháp quan trọng hàng đầu, vừa đảm bảo tăng thu ngân sách địa phương, vừa tạo việc làm và thu nhập cho người dân. Tăng cường nguồn vốn từ tư nhân, nguồn vốn từ nước ngoài đầu tư vào kết cấu hạ tầng giao thông, nông nghiệp và nông thôn, điện, nước... Đặc biệt, tăng cường nguồn vốn từ các tổ chức tín dụng, phát huy tối đa vai trò của các ngân hàng thương mại trong tháo gỡ khó khăn, đồng hành cùng doanh nghiệp, hướng dẫn các doanh nghiệp tiếp cận được nguồn vốn ngân hàng.

Ba là, quy hoạch hệ thống nhà hàng, khách sạn theo định hướng số lượng đi cùng với hiệu quả, nhằm bảo vệ môi trường và nguồn lợi nhuận lâu dài.

Công ty Thoát nước và xử lý nước thải cần nghiêm khắc xử lý, không cho phép các khách sạn xả nước trực tiếp vào cống mà yêu cầu xây hệ thống xả thải riêng ở những vị trí xung quanh, nước chảy quanh co sẽ giảm tải cho các cửa xả vào những giờ cao điểm, tránh gây áp lực cho hệ thống xử lý nước thải. Đặc biệt, các cơ quan chức năng lập quy hoạch định hướng đầu tư cơ sở lưu trú các vùng ven biển tỉnh Quảng Bình.

Bốn là, phát triển nguồn nhân lực dịch vụ du lịch có trình độ, tay nghề cao.

Tỉnh Quảng Bình cần đẩy mạnh nghiên cứu và ứng dụng khoa học - công nghệ tiên tiến vào hoạt động quản lý đào tạo nhân lực du lịch biển; có cơ chế, chính sách quản lý đào tạo, bồi dưỡng, đãi ngộ nhân tài; sử dụng hiệu quả lao động, đi đôi với việc đẩy mạnh công tác kiểm tra, thanh tra hoạt động đào tạo du lịch. Hơn nữa, kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực phải bám sát Chiến lược biển Việt Nam đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030 và chuẩn hóa nhân lực du lịch biển.

Thêm vào đó, chú trọng nhân lực quản lý du lịch biển và lao động biển có tay nghề cao. Việc đẩy mạnh đào tạo tại chỗ theo nhu cầu của doanh nghiệp cần được lưu ý và nâng cao chất lượng; đào tạo liên thông từ thấp đến cao, từ lao động giản đơn đến giám sát, quản lý các cấp; đa dạng hóa loại hình đào tạo, bồi dưỡng nhân viên du lịch dưới nhiều hình thức; thu hút giảng viên từ cơ quan quản lý nhà nước và các doanh nghiệp du lịch biển để không chỉ đơn thuần đào tạo lý thuyết, mà cần có những kinh nghiệm thực

tiễn, để các học viên rút ra những bài học khi tham gia thực tế vào hoạt động kinh doanh dịch vụ ven biển của tỉnh nhà.

Năm là, xây dựng các thương hiệu sản phẩm du lịch biển đặc thù riêng có của Quảng Bình.

Cần xác định rõ sản phẩm du lịch biển đặc thù của tỉnh Quảng Bình. Bên cạnh đó, xây dựng các sản phẩm liên kết theo vùng miền giữa các địa phương lân cận như Quảng Bình - Quảng Trị - Huế - Đà Nẵng... và theo loại hình du lịch kết hợp nghỉ dưỡng biển với khám phá thiên nhiên, văn hóa. Điều này sẽ làm tăng tính hấp dẫn của những sản phẩm du lịch, tăng hiệu quả kinh doanh du lịch biển.

Việc xây dựng các sản phẩm du lịch phụ trợ cũng rất quan trọng với mục tiêu đa dạng hóa các dịch vụ du lịch, tránh sự nhàm chán cho khách du lịch, kéo dài thời gian lưu trú của khách du lịch, nâng cao sức cạnh tranh của du lịch biển, đảo Quảng Bình so với các tỉnh khác trong khu vực. Vì vậy, cần đầu tư cho những sản phẩm du lịch thể thao biển như lướt ván, nhảy dù, đua thuyền buồm, lặn biển, tham quan đáy biển, câu cá... phù hợp với nhu cầu ngày càng cao của khách du lịch.

Tiềm năng phát triển du lịch biển ở Quảng Bình dồi dào và rất phong phú. Chính vì thế, các hoạt động kinh doanh dịch vụ ven biển luôn có sức hấp dẫn và thu hút sự đầu tư của các cá nhân và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh. Nếu được đầu tư đúng mức, tương xứng để hoàn thiện kết cấu hạ tầng, nâng cao kỹ năng khai thác dịch vụ du lịch biển thì trong tương lai Quảng Bình sẽ là trung tâm du lịch của cả nước và khu vực.

Tài liệu tham khảo:

1. Thủ tướng Chính phủ (2011), Quyết định số 952/QĐ-TTg ngày 23/6/2011 phê duyệt Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế - xã hội tỉnh Quảng Bình đến năm 2020;
2. Sở Du lịch Quảng Bình (2009), Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch tỉnh Quảng Bình đến năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2025;
3. Sở Du lịch Quảng Bình (2008), Phát triển du lịch biển bền vững ở Quảng Bình;
4. Nguyễn Chu Hồi (2007), Phát triển du lịch biển bền vững ở Việt Nam nhìn từ góc độ sinh thái môi trường, Tầm nhìn kinh tế biển và phát triển thủy sản Việt Nam, Viện Khoa học xã hội Việt Nam - Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn;
5. Nguyễn Thị Hương (2018), Quảng Bình đẩy mạnh phát triển du lịch, Tạp chí Cộng sản, tháng 8/2018.

Thông tin tác giả:

ThS. Nguyễn Thị Hương Liên - Khoa Luật, Trường Đại học Quảng Bình
Email: liendhq@gmail.com